

Rettelsesblad

Erstatter svarnotat for punkt 2019/65 af 2. april 2019

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at omdele en evaluering af nedlæggelsen af provstiudvalgene til EM2019. Evalueringen skal indeholde en effektmåling af i hvor høj grad intentionerne bag afskaffelsen af provstiudvalg er blevet opfyldt. Evalueringen skal afslutningsvist indeholde anbefalinger til en eventuel genetablering af provstiudvalgsordningen.

(Medlem af Inatsisartut Jens Napaattooq, Partii Naleraq) samt

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at tage kontakt til de danske Rigsmyndigheder med henblik på ikraftsættelse af Lov om trossamfund uden for folkekirken.

(Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender)

1. behandling

Naalakkersuisut takker for disse 2 beslutningsforslag, som sambehandles. Naalakkersuisut skal i det følgende knytte bemærkninger til de enkelte forslag.

For så vidt angår punkt 65 om, at Naalakkersuisut pålægges at omdele en evaluering af nedlæggelsen af provstiudvalgene til EM2019, fremgår det af forslaget, at evalueringen skal indeholde en effektmåling af, i hvor høj grad intentionerne bag afskaffelsen af provstiudvalg er blevet opfyldt, og at evalueringen afslutningsvist skal indeholde anbefalinger til en eventuel genetablering af provstiudvalgsordningen.

I 2010 vedtog et enigt Inatsisartut Inatsisartutlov nr. 9 af 19. maj 2010 om Kirken og besluttede dermed også at afskaffe provstiudvalgene. Beslutningen blev baseret på bl.a. en redegørelse vedrørende Kirkens fremtidige styrelse og organisation (EM2007/53). Her fandt man, at en nedlæggelse af provstiudvalgene ville være både administrativt og økonomisk besparende for alle parter. I forbindelse hermed blev forslaget sendt i høring hos Kirkens ansatte og interessenter, og der var overvejende enighed om en nedlæggelse af provstiudvalgene.

Argumenterne baseredes blandt andet på det faktum, at præsten og provsten i forvejen varetog den daglige administration, og at de budgetforslag, som menighedsrepræsentationerne udarbejdede i tæt samarbejde med præsten, sjældent blev ændret under

provstiudvalgsmøderne. Meget pegede derfor på, at det var præsterne, i samarbejde med de lokale menighedsrepræsentationer, som var de centrale aktører. Derfor betragtedes provstiudvalgene af flertallet af de adspurgte som overflødige samt økonomisk belastende.

I dag udarbejdes det årlige budget af provsten efter indstilling fra menighedsrepræsentationerne, og tilsynet med kirkebygninger mv. ligger hos den kirkebogsførende præst, som udfører tilsynet i tæt samarbejde med menighedsrepræsentationen på stedet. På denne måde bibeholdes menighedsrepræsentationens medbestemmelse samtidig med, at der tages provstivise hensyn.

Af begrundelsen til forslaget til Inatsisartutloven om Kirken fremgår det derudover, at der siden nedlæggelsen af provstiudvalgene er sket en generel stigning igennem årene af afsatte midler til Kalaallit Nunaanni Ilagiit på finansloven. Naalakkersuisut kan hertil oplyse, at der ikke er bevilliget flere midler til Kalaallit Nunaanni Ilagiit som følge af nedlæggelsen.

For så vidt angår punkt 171 om, at Naalakkersuisut pålægges at tage kontakt til de danske Rigsmyndigheder med henblik på ikraftsættelse af Lov om trossamfund uden for folkekirken oplyser forslagsstilleren, at forslaget er stillet, for at borgerne her i Grønland, som ikke er medlemmer af Folkekirken i Grønland, kan få mere tydelige muligheder for at være en del af samfundet og for at imødekomme deres pligter og rettigheder. Det anføres i denne forbindelse, at som det er i dag, er en del af vores borgere med en anden tro end den evangelisk-lutherske kirke i Grønland ikke lovmæssigt beskyttet i forhold til vielser ved dispensation, begravelser eller andre samlende begivenheder inden for deres religion.

Naalakkersuisut kan i relation til begravelser oplyse, at Inatsisartutlov nr. 13 af 6. juni 2016 om anmeldelse af fødsler og dødsfald, begravelse og kirkegårde giver mulighed for at oprette begravelsespladser, som ikke tilhører Kalaallit Nunaanni Ilagiit. Efter § 6, stk. 1 i loven om trossamfund uden for folkekirken kan et trossamfund efter ansøgning til kirkeministeren få tilladelse til at anlægge og drive egne begravelsespladser.

For så vidt angår vielsesbemyndigelse forholder det sig sådan, at anerkendte og godkendte trossamfund kan ansøge om vielsesbemyndigelse hos Kirkeministeriet. Dette gælder også efter loven om trossamfund uden for folkekirken. Vielsesbemyndigelse kan enten gives til at foretage en enkelt vielse eller som en stående bemyndigelse til at foretage vielse. Det kan i denne forbindelse oplyses, at der i Grønland er ansøgt om og givet nogle få tilladelser til enkelte vielser.

Naalakkersuisut skal om loven om trossamfund uden for folkekirken oplyse, at den trådte i kraft den 1. januar 2018. Der er således tale om en forholdsvis ny lov, der kun har virket i godt et år på nuværende tidspunkt.

Naalakkersuisut finder umiddelbart, at det også i Grønland vil være hensigtsmæssigt med en samlet regulering af trossamfundenes forhold. Naalakkersuisut finder dog, at der er behov for først at få nogle juridiske forhold nærmere undersøgt og afklaret. Dette handler om bl.a. om forholdet mellem trossamfundsloven og ægteskabsloven.

Dernæst har Naalakkersuisut fundet det hensigtsmæssigt lige at se, hvordan loven virker i praksis. Endelig ønsker Naalakkersuisut også, at der tilrettelægges og gennemføres en proces med inddragelse af relevante interessenter, herunder Kalaallit Nunaanni Ilagiit og de trossamfund, som findes i Grønland. Der vil i denne forbindelse skulle tages stilling til, om der henset til de særlige grønlandske forhold måtte være behov for regler på visse områder, der fraviger reglerne i loven.

Naalakkersuisut har som følge heraf rettet henvendelse til Kirkeministeriet med henblik på drøftelse og afklaring af de juridiske forhold og med henblik på at blive informeret om de hidtidige erfaringer med loven. Det er Naalakkersuisuts forventning, at der på baggrund af dialogen med Kirkeministeriet om disse spørgsmål inden for en overskuelig tid vil kunne tages initiativ til også at få tilvejebragt en samlet regulering af trossamfundenes forhold i Grønland.

Naalakkersuisut indstiller punkt 65 til forkastelse, da Naalakkersuisut mener, at der siden nedlæggelsen af provstiudvalgene ikke er sket ændringer inden for Kalaallit Nunaanni Ilagiits organisation, som giver anledning til at foretage en undersøgelse af behovet for en genetablering af provstiudvalgene.

Naalakkersuisut indstiller også punkt 171 til forkastelse, da der er behov for en afklaring af en række forhold, inden det er muligt at tage stilling til, hvorledes en fremtidig samlet regulering af trossamfundene tilvejebringes, og da der allerede er taget kontakt til Rigsmyndighederne herom.